

Latweeschu Awises.

Ar augstas Eeweschanas = Kummisiones sinnu un noivehleschanu.

Nr. 6. Zettortdeena tann 9tā Bewrar 1822.

No Pehterburges.

Par to gaddu 1820 Pehterburgē pawissam dsummuschi 8110 (lassi astontuhkstoschi weens- funts un desmints) behrni, un mirruschi 8787 (lassi astontuhkstoschi septiawimts astondefinits septini) zilweki. Tad nu 677 zilweki wairak mirruschi, ne kā peedsummuschi, kā tas jau mehds buht eefsch wisseem leeleem pilsfateem. Ar bakkehm 93 irr mirruschi, un weens wezs- tehws 105 gaddus wezs tappis. —

No Rihges.

Pinkes-Muischas Mescha-Kunga Merklin- ga dehls, trim zilwekeem dsihwibū irr glahbis. Winsch tann 20tā November deena dīrdejis, ka zilweki pehz glahbschanas fauze, wehl naw ihsti apgehrbts, ar strohdeli, Mahnken wahrdā, eefsch laiwas teem nelaimigeem paligā nahze, tee bija weens wihrs un diwi feewas no Majoru Muischas, winnu laiwinā no led dus gabbaleem bij apgahsta, ta weena feewa bij pagallam no- gurrusi un pagihbusi, un ar sohbeem nahwes isbailes ittin zeeti tai apgahsta laiwa bij eekoh- bussees. Wissi trihs paldeems Deewam tappe isglahbti. Tas jauns zilweku-glahbeis ditti fa-aufstejees, tappe gauschi slims, bet nu ar Deewa paligu atkal wessels. — Mahzitais par scho zilweku-glahbschanu Rihges Rahtstefai raktija, un schi augsta Leesa tam jaunam zil- weku-glahbejam sawadu usteikschanas- un goh- da-grahmatu aistellejusi. — Bet ta ihsta alga tahdas turwaka zilweku-glahbschanas stahw eefsch pascha glahbeja firds, un ir to glahbtu zilweku pateizibas assaras ne lihdsinajahs ar to eefschkigu gohdu, kas winnu eepreezinahs lihds kappu un — aiss kappa. —

Grohbine, tann 15tā Janwar.

Wakkar pee mums leela besdeerwiba notifke. Ilgu-Muischas Mescha-Kungs, gohdigs un

taisns wihrs, kahdu malkas brauzeju kihlaht gribbedams, no ta ar assu zirwi tappe ittin dīlli rohkā cezis, ar teem wahrdeem: „Schē terw!“ — Leela Deewa laime bija, ka winnam ne tappe woi kauls falausis, woi kahda ahdere puschi zirsta. Tas slepkawa gan ismukke, un fawu sagtu mal- ku isdewis un kas sinn isdsehris, gan noslehpis paliks, bet wei winna sinnama firds tam meeru wehlehs, un woi Deewa winnu ne sinnahs, un sarvā laikā winna nedarbu gaismā ne weddihs?

Muhfu Latweeschu draudse isgahjuschā gaddā 68 zilweki wairak dsummuschi ne kā mirruschi, par ko gan preezajamees, bet tomeyr ar beh- dahm effam dīrdejuschi, ka 28 zilweki ar bak- kehm irr mirruschi. Dauds no scheem irr biju- schi ar gohwju bakkehm stahditi, jo muhfū Kir- spehle gan rettu behrnu atrastu, par ko ne buhs- tu gahdahs tappis, un kas buhtu bes bakes- stahdischanas palizzis. — Neulki laudis nu gan dohmahs, ka schihs gohwju bakes neko ne palihds un neeki irr, bet kas ihsti apdohma, tas gan drish atsihs, ka ne wissas luktas bakes no tahm niknahm bakkehm glahbj, un ka tikkai tee mahziti. Dakteri to proht ischikt, woi tahs luktas bakes arri labbi auguschas un pateesi no tahm wezzahm niknahm bakkehm glahbs jeb nē; jo kād kahds behrninsch tahs luktas bakes no- bruzzina, jeb kād labbi ne isaug, tad sinnains stahdishana ne ko naw palihdsejusi, bet tas newaid ne to fargadamu bakkū, ne to Dakteru, bet ween to wezzaku waina, ka tee sawus beh- rinus naw astotā deena Dakteru Kungam atkal atnessuschi, lai rauga un ismekle, woi tahs bakes arri pateesi labbi un kā waijaga auguschas.

Schihs grahmatas wahrdi, ka 28 zilweki Grohbines Kirspehle ar bakkehm mirruschi, mums fahp firdi un mehs gribbam tadehl itt no teefas ar faveem mihteem lassitajeem par scho

leetu isrunnatees. Woi buhs tafs jaunas glahb-schanas-bakkes Tums usteift un usslaweh? Tas ne buhs waijaga, jo taggad gan itt wissi zilveki kas pasihst wezzu bafku niknumu un to jaunu bafku weeglumur, ne sinnahs kā Deewam pateift, ka scho leelu schehlastibu zilveku tautai darrijis, ka tafs jaunas bakkes kā dahrgu dahnauit pasaulei eeschkinjojis. Bet woi tad pateift un pastahwigi farga no tahn wezzahm niknahm bafkehm? Ta irr ta leeta, par fo taggad daschi zilveki dohmas turra. Tas irr fahrtu fahrtahm ismeklehts un israudsihts, ka tafs jaunas bakkes, ja labbi isaug, pateesi no tahn wezzahm bafkehm farga; bet daudreibahm tafs stahdijamas struttet woi par wezzas, woi wehl jehlas un par jaunas buhdamas, gan aug bet ne pareisi, un tad winnahm ne peemilt tas pafargadams spehks; pee dascha behrnina arri nemaj ne aug, tapehz tas mi lohti waijaga, ka mahziti zilveki, kas to proht, pehz gnahm deenahm rauga, woi labbi un ta auguschas, ka drohschiba effoti no tahn wezzahm niknahm bafkehm. Ar Deewa paligu, zaur weenit Englenderu Dakteri, kamwahrds irr Jenner, kurre wahrdun eefsch pateizibas allastin buhs peemimmeht, tanikna un nejaufit bafku fehrga taggad par wissu pafauli apturreta, ka ne spehi wairs zilvekus apkaut un behdas, sahpes un assaras ta fakkoht, pilna fauja isseht. — Bet, mihli draugi! tafs niknas bakkes wehl naw isdeldetas, jo kā pehz apdsehsta ugguns-grehsa, wehl ugguns wissos pelnos eefschā, un schur tur eefsch masahm leesmahm rahdahs, un kā assi jawakte, lai ne zellahs no jauna, tapatt arri ar scho niknu bafku fehrgu. Lai tadehl ne effam par dauds drohschi. Tafs wezzas niknas bakkes ne mas ne zellahs paschas no sevim; bet tas irr lihpama flummiba, tikkai: kad fa-eet ar tahdeem zilvekeem, kam woi pascheem woi eefsch mahjahn niknas bakkes irr, tad to warr dabbuh. Ta bafku fehrga ne mas ne prederr pee zilveigas dabbas; jo pafaulte wairak kā peezi tubkostschu gaddu stahwejusi, bes bafkehm; schi nejaufa un nikna fehrga eefsch Alrikas tiltahm un farstahm semmehm, pee teem melneem zilvekeem, ko Mohrus fauz, wissu papreelsch zehlusees, no turrenes tappe aishnesta us Egipites semmi, tad us Arabiju, no teijenes

zaur teem karreem, kas pehz Turku tizzibas tappe turreti, us Sprancru semmi, no teijenes nahze Sprantschu semmē un no Sprantschu semmes, zaur Wahzu Saldateem, kas no Ollenderu semmes atpakkat us mahjahn nahze, Wahzsemme tappe atnestas, no Wahzsemmes nahze Pruhschōs, un no Pruhschu semmes pee mums. Tas tikkai bischfikt wairak par trihsfints gaddeem atpakkat, ka Kursemme atnahze. Tapetz nu ta kā pafaulē no eefahleem laikeem nekahdas bakkes naw bijuschas, ta winnas ir taggad pagallam warretu isdeldeh, ja itt wissfeem zilvekeem us to tas prahts buhtu weenads. — Kad mesch degg, tad rohk dsillas grahwjus, ka to wesselu meschu no ta deggoscha afschirkut, ta tas ugguns noslahpj tai weetā, kur bij zehlees un pahrnehmees. — Tapatt darra Kehnini um Kehari ar to mehru, jo mehrs itgaddu wehl plohsahs eefsch Turku semmehm, bet kad kahdā kristigā Walsti taggad rahdahs, kas arri brihscham gaddahs, tad to pilsfatu un widdu tulih ar farra pulkeem apstahda, un ne laisch itt ne weenu zilveku, ne laukā ne eefschā; maise un pahrtifschana teem edisibwotajeem, kur ta nelaime zehlusees, teek dohta, un ta to isdarra, ka mehrs noslahpj tai weetā, kur wissupapreelsch rahdijees, un ka ta zitta pafaulte paleek wessela. — Medseet, mihli draugi! ta jadarra ar wissahm lihpama fehrgahm, ar leelu guttu, ar garru fahsu, fo arri niknu fruhschu fehrgu fauz, kas Deewam schehl scho gaddu dauds jaukus behrninus nokawe, un itt ihpaschi ar tahn wezzahm niknahm bafkahn. Iffatram pascham jasragahs, ka ne eet tahdās mahjās, kur kahda lihpama fehrga irr, un pascheem teem lautineem, kas te dsihwo eefschā, no kristigas mihlesibas un us Deewu dohmadami, ne weens, kas no wesselahm mahjahn atnahzis, ne buhtu jalauj eenahkt, bet janoraida, jeb laukā buhtu jaruma, kas waijaga famehr ta flummiba pagallam issuddu. — Juhs salkait: „Woi tad Deewam „warr isbehgt un no Deewa isargatees?“ — Tas irr pateefs wahrds; bet mihli draugi; woi tad ta lihpama fehrga irr pats Deewa? Kad stipri salst, tu faschohku welzi muggurā; kad leels leetus, tu eis pajunta, famehr pahrgahjis; woi tad salng un leetus ne nahf no Deewa?“

Sinnams, wairak ne kā nejauka slimmiba, kas daudsreisahn no paschu zilweku neapskattishanas un wainas zellahs un kā ugguns ahtri ispan dahs. — Deewos mums prahsu un gudribu dewis, lai aplam ugguni ne sreenam eefschā, kā mahju lohpi mehds darriht; tas tadehl ne buht grehks newaid, no lihpamahm fehrgahm fargatees, un tahs aiskaweht, bet turprettim grehks irr, kad zaur muhsu nemihligu un nekriftigun neapskattishamu, un aplamu drohfschibū, nikna fehrga, wesselās mahjinās, kā svehrs eelauschahs un sahle plehst un zilwekus mohziht un apfaut. —

Bet ja nur tahs wezzas niknas un gruhtas bakkas kahdās mahjās par nelaimi eenahktu, tad no Deewa pusses ne laujeet zitteem wesseleem zilwekeem juhfi istabā cenahkt eefschā. Meklejet preefsch teem flumnekeem dsemmamas sahles Muischā, jeb pee ihsta Dokter. — No karstahm istabahm schinni guttā jafargahs. Jo wehsa istaba, jo spirtgta strds un jo rettakas wahtis buhs teem flumnekeem; allus un brandwihns tahdeem schinni guttā kā nahwes sahles. Maises uhdeni tahdi wari dsert, woi meschu tummu.

Af kaut jelle Rungi, fainneeki un wezzaki gahdadami gahdatu un waktedami waktetu, kā tahs wezzas niknas bakkas ne-eelaustohs no jauna, wimmerem pascheem un zitteem zilwekeem par sohdibu! Jo kā ugguni eesahkumā lehti warr apdsehst pirms pahnehmees, ta arri irr ar wissahm lihpamahm fehrgahm. — —

Tam Johdenes Pagasta-teefas Preefschseh-detajam Jurre Birthan, kas mums weenu jauku Latweeschu grahmata sawā paschā un sawā pagasta wahrdā rakstijis, mehs schē atbildam, ka schi grahmata mums ne ween par leelu preeku bijusi, bet arri par gohdu, un mehs dīshimees, zif spēhdami, tahdu gohdu allashin no saweem mihleem lassitajeem pelniht, kā mihi Latweeschu ne ween ko jaunu, muhsu Alwises atrohn, bet arri ifkatrā lappinā ko atrastu, kas pateefi pee prahta zillaschanas buhtu derrigs. Mehs tam mihtam grahmatas rakstitajam no sawas pusses firsnigu pateizibu schē fakkam.

Watson un Steffenhagen.

Teefas fluddinashana.

Dohbeles Pagasta teesa irr spredusi, faru teefas deenu, kas lihds schim ta Sesdeena bija, pahrzelt us to peektu neddelas deenu. Schi Pagasta-teesa tad turplikam Peektdeenā sanahks us teefas turseschanu, un to schē wisseem, kam waijaga, darra sinnamu. Dohbelē Pagasta-teesa, tanui 31mā Janvar 1822.

(Mr. 36.) F. Brantke, Pagasta-Wezzakais.
L. W. Ewers.

Zittas fluddinashana.

Weenam zilwekam no Irlawas Leekmannur mahjahn, tannī 20tā Janvar, Lufkumā no schenkes sirgs ar ittin jaunahm ragguun ur tschetreem puhreem miltu maids, tappis nohst. Tas sirgs bija behrs, sihmitte peerē, 8tā gaddā. Kas warr, lai jelle par to sinnu dohd Irlawas-Muischā. (I)

Tannī nakti no 2ras us 3schu Bewrar schi gadda no Krohna-Billes-Muischias weens tumfchi silsch ruhnihts skimmels, 7 gaddu wezs, lihds 10½ kohrteli augsts, ar englischkahn sed lehm nosagts tappis. Kas schi sirgu us to augscham peemimetu Muischu atskappehs jeb taifnu sinnu no tam dohs, kur winsch atrohnam, tas no mammu 15 sudraba rubbulius pateizibas naudu dabbuhs. Billes-Muischā 5tā Bewrar mehnescha 1822. (I)

no Denffer.

Tannī nakti no 19tas us 20tu Janvar schi gadda diwi Jaunauzas fainnekeem eefsch Lee-pes-krohga pee Rihges, ifkatram sirgs nosagts; weens bij tumfchi duhkan, 11 gaddu wezs, ohtrs melnubruhns 7 lihds 8tu gaddu wezs, abbi bes wissahm zittahm sihmehm. Kas schohs sirgus atskappehs, jeb taifnu sinnu dohs, kur tohs warr atdabbuht, tas 8 sudraba rubbulius pateizibas naudu dabbuhs no Jaunauzas-Muischias-Pollizeies eefsch Aluzes Kirspehles. (I)

Isdahwafshanā.

Numbes-Muischā trihs frohgi us arrenti dabbujami, ta arri Wehjenes, kur ar diwi gan geem matt. Wehl us nohmu isdohdam 50

flauzamas gohwis un ta brandwihna debsina-
schana us 12 jeb 14 fintu puhru, ko te ifgadda
warr dedsiaht. Pee Kumbes-Muischias-Wal-
dischanas par to jateizahs. (2)

* * *

Kligges-Muischā wehl weenu frohgu, Fahnu-
frohgs fauzams, ar 3 puhru weetahm semmes
un ar plawu us arrenti warr dabbuht; schis
frohgs stahw us leelu zettu no Dohbeles us
Tukkuma, un pee Kligges-Muischias-Walbi-
schanas par to jateizahs. (1)

* * *

To Behrsebehkes Zihru-frohgu, ar semini un
ar plawahm us arrenti warr dabbuht. Pee schi
frohga leela pee-eeschana, un kas to grubb us noh-
mu nemt, lai teizahs pee Behrsebehkes-Mui-
schias-Waldischanas, jeb Dohbelē pee Stengela
Kunga. (1)

* * *

Leelaja-Struttele jaunas Pils Kirspehlē us
nahkoscheem Zahneem 1822 fintu un diwidet

mits flauzamas gohwis us arrenti irr dabbuha-
mas. Tanni paschā Muischā warr arri diwi
frohgu ar semni jeb bes semmes us nohmu
dabbuht. Kas labbas grahamatas warr parah-
diht un kas peenahkamu galwofchanu par riktigu
arrentesmakschanu warr nodoht, lai teizahs
Skurstinu-Muischā pee Kapteina Franka Kunga
jeb Leelajas-Struttele-Muischā. (3)

Deenestu lauschu me kleschanas.

Tas Dakteria Kungs Otto, Dohbelē, gribb
labprahf kahdu puisi no 17 lihds 20 gaddeem par
kutscheri peenemt; bet labbu gohdigu zilvelku
kas proht orehrt un sigrus labbi cohpt. Tahds
warr ifdeenās scho kutschera deenestu dabbuht,
ja pee ta peemimeta Dakteria Kunga par to
peeteitlohs. *

Dohbeles grahamatu Pastes Kungs Stengel,
gribb labprahf weenu wezzu fewinu, kam rah-
ma un saderriga firds, par behrna auflu dab-
buht. Tanni Pastes-namnā ittin flahtu pee tilts
Dohbelē par to jateizahs. (3)

Nihges labbibas un naudas turgus, Pirmdeena tanni 23schā Janvar.

Puhrs Rudsu tappe mafsahts ar	...
— labbu Kweeschu	...
— Meeschu	...
— Meeschu-Putrainu	...
— Alusu	...
— bihdeletu Kweeschu miltu	...
— bihdeletu Rudsu miltu	...
— rupju Rudsu miltu	...
Weens Sudraba Rubbuls geldeja	...
— jauns Dahlderis	...
Peezi Rubbuli Papihru naudas	...
50 Graschi irr Warra jeb Papihres	Rubbuls, un Warra nauda stahw ar
Papihres naudu weenā mafsa.	

Sudraba naudā	jeb	Papihru naudā
I Rub. 20 Kap.		4 Rub. 58 Kap.
I = 95 =		7 = 45 =
— = 99 =		3 = 79 =
I = 57 =		6 = — =
— = 60 =		2 = 29 =
2 = 61 =		10 = — =
I = 30 =		5 = — =
— = — =		— = — =
— = — =		3 = 82 =
I = 32 =		5 = 4 =
I = 30 =		— = — =